

Bacheloroppgave

ADM650 Jus og administrasjon

Hvordan kunne stormingen av kongressen skje, og hva har det å si for demokratiet?

Aleksander Lie

Totalt antall sider inkludert forsiden: 28

Molde, 20.05.21

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i URKUND, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Personvern

Personopplysningsloven

Forskningsprosjekt som innebærer behandling av personopplysninger iht.

Personopplysningsloven skal meldes til Norsk senter for forskningsdata, NSD, for vurdering.

Har oppgaven vært vurdert av NSD?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

- Hvis nei:

Jeg/vi erklærer at oppgaven ikke omfattes av Personopplysningsloven:

Helseforskningsloven

Dersom prosjektet faller inn under Helseforskningsloven, skal det også søkes om forhåndsgodkjenning fra Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK, i din region.

Har oppgaven vært til behandling hos REK?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Dag Erik Berg

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven. §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Dato: 20.05.21

Sammendrag

Denne bacheloroppgaven tar for seg stormingen av kongressen i USA som skjedde 6. Januar 2021, og ser nærmere på hvordan den kunne forekomme, og hva stormingen har å si for demokratiet. Funnene i oppgaven bygger på teori og empiri. Oppgaven består i hovedsak av en analyse av Donald Trump før stormingen for å se hvilken effekt han hadde for det aktuelle casestudiet.

Innhold

1.0	Innledning	1
2.0	Teoretiske perspektiver	2
2.1	Populisme	3
2.2	Ledelse	4
2.3	Sannhet og løgn i politisk retorikk	6
3.0	Metode	8
3.1	Kildekritikk og utvalg av data	8
3.2	Diskursanalyse	9
4.0	Casestudie og empiri	10
4.1	Trump som president	10
4.2	Sannhet og løgn før og etter valget	11
4.3	Stormingen av kongressen	12
5.0	Drøfting og analyse	14
6.0	Konklusjon	15
7.0	Litteraturliste	16

1.0 Innledning

Denne oppgaven vil ta for seg stormingen som forekom mot kongressen i USA 6. Januar 2021. I denne oppgaven vil jeg se nærmere på de foregående faktorene til denne stormingen, det som faktisk skjedde i kongressen og konsekvenser denne stormingen kan ha for demokratiet videre.

Problemstillingen for denne bacheloroppgaven blir dermed: *Hvordan kunne stormingen skje, og hva har det å si for demokratiet?*

Grunnen til at jeg ønsker å skrive denne oppgaven er at det er gåt inn på mange punkter som er viktig for oss alle i dagens samfunn. Stormingen i kongressen er et tegn på splittelse over tid, og da blir det naturlig å spørre seg: Hvor sunt er demokratiet i dag? Er det for mye konflikt til at demokrati kan fungere? Hvordan utvikler demokratiet seg, og hvordan blir demokratiets status og fremtid? Dette blir stadig viktigere, og noe som har stor betydning for oss alle.

I denne bacheloroppgaven vil jeg diskutere grunnleggende spørsmål om demokratiets bærekraft, og i hvilken grad populistiske politiske ledere og deres bruk av retorikk og løgn kan undergrave demokratiet. De sentrale punktene for å belyse problemstillingen blir demokrati og ledelse. Det er også sentralt for oppgaven å se nærmere på forholdet mellom ledelse og folket. På tross av at man er vokst opp med at demokrati er noe vi har innenfor de fleste institusjoner i verden, er ikke dette noen selvfølge.

For å belyse problemstillingen min blir det relevant å se nærmere på politiske teorier og perspektiver som kan besvare, og forhåpentligvis forklare bakgrunnen for og med stormingen av kongressen. Et sentralt begrep som går igjen i teksten er begrepet populisme. Populisme er et tvetydig begrep som ikke kan defineres kort, men trenger innsikt og eksempler for å nyanseres. Folket mot elitene er en av de vanligste definisjonene, men dette vil jeg presentere mer i kapitlet om teoretiske perspektiver (Mudde 2019, 30). Det å se nærmere på ledelse og folket vil være i fokus, da det er dette i stor grad casestudiet mitt handler om. Når jeg ser nærmere på ledelse og folket vil jeg bruke populisme som bakgrunn for å definere og begrunne det teoretiske perspektivet.

Populisme er en global drivkraft i politikk, og har bidratt til mye ny politikk, og da spesielt på ytre høyre i den politiske skalaen.

Det er flere aktuelle bøker i nyere tid om fenomener innenfor ytre høyre som er relevante for å belyse min problemstilling. I nyere tid om fenomener innenfor ytre høyre. Jeg har blant annet hatt stor hjelp i Cas Mudde sin bok «The far right today» som er skrevet i 2019 da den er høyst aktuell for min problemstilling, og forklarer nyttige begreper på en enkel og god måte. Annen litteratur jeg har hatt stor nytte av i mitt kapittel om teoretiske perspektiver er Jan-Werner Müller sin bok om populisme fra 2016 som forsøker, og lykkes, med å forklare det noe nyanserte begrepet populisme på en god måte. For å få bedre forståelse av ledere, og mulige konsekvenser for demokratiet i dagens stadig mer høyre radiale samfunn brukte jeg Steven Levitsky og Daniel Ziblatt sin bok «How democracies die» for å få et bedre innblikk i dette. For å diskutere politikernes og især populistenes bruk av løgn for å skape politisk oppslutning vil jeg også benytte meg av nyere litteratur, slik som Sten Hansson og Sandra Kröger sin artikkel om løgn og sannhet i politikk. De diskuterer BREXIT avgjørelsen i England. Litteraturen min vil bli utdypet mer i det teoretiske perspektivet.

Videre i denne oppgaven vil jeg se nærmere på de teoretiske perspektivene, og presentere begreper og definisjoner som er nyttig for å belyse min problemstilling. Jeg vil se nærmere på teorien som er hensiktsmessig for min oppgave, før jeg kommer inn på metoden jeg har brukt for å besvare denne oppgaven. Deretter vil jeg presentere casestudiet mitt, før jeg til slutt vil drøfte det som har kommet fram i oppgaven, og sette problemstillingen min opp mot teorien jeg presenterer. Avslutningsvis vil jeg ha en konklusjon som binder oppgaven sammen.

2.0 Teoretiske perspektiver

I denne delen av oppgaven vil jeg se nærmere på teoretiske perspektiver som kan knyttes opp mot problemstillingen min. Stormingen av kongressen er noe som har bygget seg opp over stadig lengre tid, med økende konflikt og splittelse innad i landet. Når jeg nå skal

belyse problemstillingen min har jeg sett på det som nødvendig å presentere begrepet populisme, før jeg vil se nærmere på ledelse og jeg vil få et innblikk i løgn og sannhet i tillegg til retorikk i politikken. Etter jeg har sett på de forskjellige teoriene hver for seg, vil jeg binde dem sammen for å få et mer helhetlig inntrykk.

2.1 Populisme

Å definere begrepet populisme er utfordrende i seg selv, og det har ofte blitt hevdet at populismen er en «kameleon»: Når det gjelder politisk innhold og begrepsrammer, virker det som at alt er mulig – anything goes (Müller 2016, 13). Det finnes populisme både på venstresiden og høyresiden av det politiske spekteret, men i dagligtale er det oftest brukt om politikere på høyresiden. Noen av kjennetegnene i populistisk appell er at ordene «vi», «oss», og «folket» blir brukt for å forsterke inntrykket om at man er en del av folket og kjemper for dem. Det er en kamp mot «eliten», og en populist er med «folket» i denne kampen. For Trump sin del har hans tid i det hvite hus vært preget av en kamp mot media, mot andre politikere og å kjempe for hans velgere.

Cas Mudde beskriver populisme som en tynn ideologi som betrakter samfunnet til å bli separert i to forskjellige grupper; homogene og antagonistiske grupper, det rene folket og den korrupte eliten (Mudde 2019, 30). Populister hevder at de «vanlige» partiene jobber imot dem for at folket ikke skal komme til makten og få gjennom den ekte viljen til folket (Mudde 2019, 30). Populister som identifiserer seg på høyresiden av det politiske spekteret er ikke nødvendigvis imot demokratiet, men dem utfordrer grunnleggende demokratiske holdninger (Mudde 2019, 30). Etter Cas Mudde sin definisjon av populisme på høyresiden er det spesielt det å kjenne seg igjen i folket og utfordre grunnleggende demokratiske holdning som Donald Trump utøver. Spesielt denne splittelsen av folket er noe av det som har vist seg å være mest tydelig i årene med Donald Trump, og når han utfordrer grunnleggende prinsipper i demokratiet som en av folket har han fått med mange som stiller seg kritisk til demokratiet.

2.2 Ledelse

Ledelse er et bredt begrep, men innenfor ledelsesstudiet kommer man ikke utenom Max Weber. Max Weber presenterte tre former for ledelse, men jeg vil ta stilling til karismatisk ledelse (Lepsius 1986, 53). For å kunne betegnes som en karismatisk leder må det foreligge en tillit fra folket til den karismatiske lederen, og folket følger denne lederen nærmest uansett hva (Lepsius 1986, 54). Lederen setter målene og blir ansett som en autoritær figur, og folket blir avhengig av lederen. Det andre punktet innenfor karismatisk ledelse som Max Weber skriver om er at lederen har en total autoritet, og lederen har mulighet til å endre sosiale normer etter hva lederen selv ønsker (Lepsius 1986, 54). Det blir en form for total kontroll, og oppfatningen om hva som er normalt blir diktert av lederen. Det siste punktet som Max Weber definerer, er et resultat av disse to punktene (Lepsius 1986, 54). Den karismatiske lederen får en gruppe rundt seg som får et følelsesmessig bånd til dem som følger lederen (Lepsius 1986, 54).

Det er forskjell mellom autoritet og autoritære ledere. Autoritet er en befalende figur som sier noe om hva man kan gjøre og ikke gjøre, mens en autoritær leder vil bli presentert av Steven Levitsky og Daniel Ziblatt.

Ett ord som går igjen i Max Weber sin studie av ledelse er autoritær. I boken «how democracies die» av Steven Levitsky og Daniel Ziblatt er dette sentralt i deres analyse av Donald Trump sin ledelsesstil. I deres bok har de laget en modell med flere punkter som må oppfylles før en leder kan bli ansett som autoritær:

Som hjelp til å forklare dette har Steven Levitsky og Daniel Ziblatt i boken How democracies die fra 2018 laget en tabell med flere punkter for å kvalifiseres som en autoritær leder. Jeg vil nå gjennomgå disse punktene og sette dem opp mot Donald Trump som leder siden han kom inn i politikkens søkelys.

1. Rejection of (or weak commitment to) democratic rules of the game: Do they attempt to undermine the legitimacy of elections, for example credible electoral results?
2. Denial of the legitimacy of political opponents: Do they baselessly describe their partisan rivals as criminals, whose supposed violation of the law (or potential to do so) disqualifies them from full participation in the political arena?

3. Toleration or encouragement of violence: Have they tacitly endorsed violence by their supporters by refusing to unambiguously condemn it and punish it? Have they praised (or refused to condemn) other significant acts of political violence, either in the past or elsewhere in the world?
4. Readiness to curtail civil liberties of opponents, including media: Have they supported laws or policies that restrict civil liberties, such as expanded libel or defamation laws or laws restricting protest, criticism of the government, or certain civic or political organizations? Have they threatened to take legal or other punitive action against critics in rival parties, civil society, or the media? Have they praised repressive measures taken by other governments, either in the past or elsewhere in the world?

Valgresultatet fra 2020 er en klar indikator for at Donald Trump ikke anerkjenner spillereglene som er nødvendig for å holde på det helligste i ethvert fungerende demokrati, nemlig å anerkjenne at det er folket som bestemmer. Etter valgtapet i 2020 gikk Donald Trump og hans supportere ut og kalte dette for valgfusk (Aftenposten, 2020 a). Gjennom hans flere forsøk på å undergrave stemmene til det amerikanske folk, på tross av at det ble vedtatt at valgfusk ikke forekom, stod han på sitt og fikk sine tilhengere med på dette. Med andre ord er han etter punkt 1 i tabellen klart innenfor dette.

Under oppkjøring til valgkampen i 2016 kom han med flere påstander om at Hillary Clinton har gjort flere lovbrudd, blant annet at hun har samarbeidet med Russland, og at det amerikanske folk må få se hennes E-post (NBCnews, 2018 a). Et annet tilfelle hvor Donald Trump prøvde å undergrave sin politiske motpart var i 2012 mens Barack Obama, den første fargede presidenten i USA, var i en valgkamp mot republikanernes kandidat Mitt Romney. Denne gangen var det en konspirasjonsteori om at Obama ikke var født i USA, noe som ble motbevist etter at Obama la ut et bilde av passet sitt (The Guardian, 2015 a). Dersom Obama faktisk ikke hadde vært amerikansk statsborger hadde ikke han hatt mulighet til å stille til valg. Basert på dette faller Trump innenfor tabellen punkt 2.

Punkt 3. i tabellen handler om politisk engasjert vold og hvorvidt man har gått ut mot disse handlingene fra supporterne. Det siste tilfellet hvor dette hendte var under den aktuelle stormingen av kongressbygning i Washington hvor flere høytstående politikere gikk ut på twitter for å forsøke å få Trump til å fordømme handlingene gjort av demonstrantene.

Trump la ut en video på twitter litt etter å ha blitt bedt om å fordømme det, og han gjorde det på en måte hvor han ikke direkte fordømte det, samtidig som han brukte de ordene for å få dem til å slutte (Dagbladet, 2021 a). Et annet tilfelle hendte da Trump i en debatt med Joe Biden før valget ble spurt om Proud boys, en høyreekstrem gruppe, og sa på riksdekkende TV: «stand back and be ready» (The Guardian, 2020 b). Basert på disse hendelsen faller Donald Trump også innenfor punkt 3 i tabellen.

Trump sin kamp mot media er kanskje det som sitter mest igjen etter hans 4 år som president, og årene før han ble stemt frem som president for første gang. Gjennom hans tid i det hvite hus har det haglet kritikk mot han fra media, en kritikk som han for det meste avfeier som «fake news». Dette er et begrep som har kommet inn i folkemunne, hvor man avfeier informasjon man ikke liker for løgn for å støtte sin side i saken. Som et resultat av denne feiden mot de populære mediene har han ved flere tilfeller truet mediene, blant annet Washington Post, og hentet frem på at han kan finne på å saksøke dem for artikler om han (Steven Levitsky et al 64, 2018). Basert på empiri og uttalelser kan man dermed trygt slå fast at Trump faller innunder punkt 4 i tabellen.

Det er dermed fastslått at Donald Trump er en autoritær leder takket være disse punktene til Steven Levitsky og Daniel Ziblatt.

2.3 Sannhet og løgn i politisk retorikk

Det tredje teoretiske perspektivet er retorikk, og bruken av løgn i politikk. For å belyse bruken av retorikk og løgn i politikken forholder jeg meg til en politisk studie skrevet av Sten Hansson og Sandra Kröger i 2020 som tar for seg løgn og misvisende konklusjoner i BREXIT situasjonen i England. I deres analytiske studie bruker de Hannah Arendt som bærebjelke og referansepunkt.

I deres studie om retorikk og løgn i politikk starter de med å ta utgangspunkt i hvorfor demokratiske representasjoner er avhengig av sannhet, og at informasjonen representantene deler er begrunnet med fakta. Noe annet de tar opp som et viktig aspekt er at representantene for demokratiet må være ærlig, og ikke ha til hensikt å mislede eller lure (Hansson et. al. 2020, 2). Dersom folkevalgte ikke kommer med sannferdig informasjon til massene, og representantene går inn for å mislede, kan det for folket være vanskelig å vite

hvem som har deres interesser i tankene, noe som gjør den demokratiske representasjonen vanskelig, samtidig som at det blir vanskeligere for folket å stole på representantene (Hansson et. al. 2020, 2). Et resultat av betydelig svakere tillit til de folkevalgte representantene er at det blir mindre valgdeltakelse, mindre ressurssterke velger å ikke stemme, og det øker sjansen for at populistiske kandidater kan komme suksessfulle ut av en valgprosess (Hansson et. al. 2020, 3).

For å skille løgn, sannhet og retorikk blir det lagt vekt på hvorvidt personens intensjoner. Dersom en person har som intensjon å lyve eller vri på sannheten, ligger dette i intensjonen til personen (Hansson et. al. 2020, 4). Noe som er stadig mer vanlig innenfor de politiske prosessene er ikke direkte løgn, men å mislede ved å si det lederen ser på som mest appellerende uten at det nødvendigvis kan begrunnes med sannhet (Hansson et. al. 2020, 4).

For å avslutte det teoretiske perspektivet vil jeg trekke inn, og vise hvordan ledelse og retorikk ofte blir bundet sammen. I den politiske analysen til Hansson og Kröger er det løgn og retorikk i ledende skikkelser innenfor politikk de tar høyde for og analyserer. På analysen min av ledelse tar jeg for meg autoritære ledere og Trump argumenterer for hvordan Donald Trump er en autoritær leder.

Denne studien er i stor grad sammenlignbart med folkets ståsted i USA, hvor et resultat av mistillit til demokratiet resulterte i valgseier til Donald Trump, som avklart tidligere i oppgaven er populist, i 2016. Denne mistilliten er noe Donald Trump selv har vært med på å bygge opp mot det etablerte, og i sin første tale som president under innsettelsen inneholdt talen flere fornærmelser ovenfor «elitene» i Washington.

«For too long, a small group in our nation's Capital has reaped the rewards of government while the people have borne the cost. Washington flourished – but the people did not share in its wealth. Politicians prospered – but the jobs left, and the factories closed. The establishment protected itself, but not the citizens of our country. Their victories have not been your victories; their triumphs have not been your triumphs; and while they celebrated in our nation's Capital, there was little to celebrate for struggling families all across our land. That all changes – starting right here, and right now, because this moment is your

moment: it belongs to you” (sitert av Cas Mudde, 2019, 1). Denne talen vil bli analysert senere i metode hvor det blir gjennomført en diskursanalyse.

3.0 Metode

Metoden brukt for å løse denne oppgaven og besvare denne problemstillingen er gjennom å gjøre en kvalitativ undersøkelse med fokus på casestudie. Det vil også bli gjennomført en diskursanalyse.

En kvalitativ case-studie tar sikte på å fange opp mening og opplevelse som ikke lar seg tallfeste eller måle (Dalland 2012, 112). I en studie hvor man benytter seg av kvalitative data kan man kalle det å «tolke» dataene som forekommer (Dalland 2012, 114).

Framgangsmåten i denne oppgaven er å først samle inn data fra internett om case-studien jeg analyserer, stormingen av kongressen, og dernest komme fram til en problemstilling og avgrensning. Jeg vil prøve å svare på min aktuelle problemstilling i innledningen og ta utgangspunkt i egen kunnskap før det blir aktuelt å gå videre til teori som kan underbygge eller undergrave utgangspunktet mitt på forhånd.

3.1 Kildekritikk og utvalg av data

I en kvalitativ casestudie blir det essensielt for oppgaven å ha et kritisk blikk på kildene jeg bruker i oppgaven. Når jeg har søkt gjennom internett for å finne informasjon om stormingen av kongressen har jeg sett nærmere på hvilke artikler det er som skriver, og om dette er ansett som ett seriøst nettsted. Kildekritikk betyr å vurdere og karakterisere de kildene som blir benyttet (Dalland 2012, 67). Kildekritikk handler om å vurdere de teoriene og forskningsresultatene vi har funnet, og se i forhold til oppgaven hvor godt det lar seg bruke til å beskrive problemstillingen (Dalland 2012, 73). Ifølge Olav Dalland (2012, 71) er det flere kilder å ta forbehold om når man skal skrive en oppgave. Det er blant annet vitenskapelige tidsskrifter og monografer, fagbøker og lærebøker, institusjonsserier og rapporter, offentlige publikasjoner og lover, forskrifter, leksika og andre oppslagsverk, populærvitenskapelige tidsskrifter, aviser og blader, kronikker og andre meningsytringer, og interessegrupper (Dalland 2012, 71).

I teoretiske perspektiver er det lagt stor vekt på faglitteratur jeg har lest for å forsøke å belyse problemstillingen. For å ta stilling til casestudiet jeg har valgt meg er jeg avhengig av å innhente informasjon gjennom internett, og artikler skrevet om den aktuelle hendelsen, stormingen av kongressen. Gjennom å finne informasjon fra internett om stormingen har jeg mulighet til å få mer informasjon enn jeg hadde hatt mulighet til gjennom å kun basere oppgaven på faglitteratur. Data jeg har valgt å bruke i oppgaven blir dermed faglitteratur for teoretisk perspektiv, og informasjon gjennom artikler for å samle opp den nødvendige kunnskapen for å gjennomføre casestudiet. De teoretiske perspektivene er anvendt på forskningsspørsmålet, mens artiklene er brukt for å forklare casestudiet i oppgaven.

3.2 Diskursanalyse

Metoden for å hensiktsmessig analysere casestudiet er diskursanalyse. En diskursanalyse er en analyse av språket. Neumann (2001, 51) skriver at det man leser, det skrevne og for den saks skyld det talte, er for diskursanalytiker en handling. Jeg presenterte en tale Donald Trump holdt ved sin innsettelse i 2017, sitert av Cas Mudde i *The far right today*, i teoridelen og denne skal jeg analysere. Taler av partiledere er å anse som primærmateriale (Neumann 2001, 51).

«For too long, a small group in our nation’s Capital has reaped the rewards of government while the people have borne the cost. Washington flourished – but the people did not share in its wealth. Politicians prospered – but the jobs left, and the factories closed. The establishment protected itself, but not the citizens of our country. Their victories have not been your victories; their triumphs have not been your triumphs; and while they celebrated in our nation’s Capital, there was little to celebrate for struggling family all across our land. That all changes – starting right here, and right now, because this moment is your moment: it belongs to you”

Trump har vært kjent for å bryte med normer over lang tid, og denne talen er intet unntak. Han holdt en mørkere tale enn alle andre presidenter før han har holdt, noe som er representert med George W. Bush sin reaksjon «That was some weird shit» (Levitsky et. al. 2018, 195). I denne talen går han ut mot «elitene» i Washington, og uttaler at de har vært dårlig for folket og bare prioritert seg selv. Trump kaller de folkevalgte elitene i

Washington for korruperte, og anklager de for å ikke bry seg om folket. Han mener at dette er en retning som han kan gå vekk fra gjennom sitt presidentskap og gi tilbake til folket – endelig. Trump fremstiller seg selv som en martyr som er der for folket framfor seg selv, noe som tidligere i oppgaven er konstatert at er et populistisk trekk.

En slik retorikk og fremstilling gir folket ett inntrykk av at det er et klart klasseskille mellom dem og de folkevalgte representantene. Det legger opp til en splittelse blant folket fremfor det å jobbe som en nasjon sammen for å få det til.

4.0 Casestudie og empiri

Jeg vil sette opp teorien med den aktuelle casen i min oppgave, og deretter ha en drøftelse hvor problemstillingen vil bli besvart etter beste evne. Før jeg setter opp teori mot casen vil jeg først ha en omfattende gjennomgang av stormingen, og hva som ledet opp til stormingen av kongressen.

4.1 Trump som president

Donald Trump har i mange år vært en omfattende figur i mediebildet i USA. Han ble rik gjennom å bygge hoteller som heter «TRUMP», og har også vært programleder i en populær reality-serie som heter «The Apprentice». Han var kjent som en forretningsmann og TV-personlighet lenge før han stilte opp som presidentkandidat for republikanerne i 2015 (Tv2, 2017a). Han er sønn av en tidligere eiendomsbaron i New York, og gikk inn i samme spor som faren (Tv2, 2017b). Han har gått på flere konkurser som han har benektet, og når han på tidligere tidspunkt har blitt spurt om han ønsker å stille som presidentkandidat har han uttalt at han er for kontroversiell for det (Tv2, 2017c). Det er liten tvil om at han kom inn som en kontroversiell presidentkandidat, og noe av det viktigste for han under tiden før han ble valgt som president var å fremheve at han skal bygge en mur for å holde meksikanerne ute (Politifact, 2020).

Etter han ble valgt til president i 2016, og innsatt i 2017 var det på ingen måte slutt på kontroversene rundt Donald Trump. Han har blant annet over lengre tid hatt ett nære vennskap med Putin, og det var også kontroverser rundt hans valgseier om Russland hadde

noe med det å gjøre (CNN, 2020a). I starten av 2020 var det fryktet en krig mellom USA og Iran etter at USA gjennomførte et droneangrep og likviderte Qasem Soleimani, en toppgeneral i Iran, og det ble varslet hevn fra Iran (VG, 2020a). Dette skjedde heldigvis ikke, og verden kunne puste lettet ut vel vitende om at en krig var unngått.

Noen måneder senere ble det erklært tiltakstilstander verden over på bakgrunn av en global pandemi som ble kalt Koronapandemien. Dette er et virus som hadde sin opprinnelse i Wuhan i Kina, og under starten av pandemien kom han med flere uttalelser som kunne oppfattes som at han ikke tok dette spesielt seriøst. Mens verdens helseorganisasjon, WHO, innførte munnbind påbud og mente at vaksinen ikke ville være klar før i starten av 2021, gikk Donald Trump hardt ut og mente at vaksinen ville være klar snart, allerede 7. Mars 2020 (Nrk, 2020a). Dette var en påstand som ble gjentatt flere ganger, på tross av at WHO mente det ville ta lengre tid å ha en vaksine klar. Disse uttalelsene, og det at det blir oppfattet som at han har alt under kontroll er noe som splitter folket, og det er flere i USA som ikke tror på viruset, potensielt som et resultat av presidenten som ikke tok det seriøst.

4.2 Sannhet og løgn før og etter valget

Under pandemien og tiden opp mot valget ble denne pandemien et sentralt tema, og gikk som en rød tråd gjennom valgkampen. Joe Biden oppmuntret velgerne til å stemme under valget gjennom å sende stemmen sin til valglokalet, fremfor å stemme der med bakgrunn i potensiell smittefare (HarpersBazaar, 2020a). Dette ble sentralt i forkant av selve valgresultatet, og Trump uttalte at det ville forekomme valgfusk med denne måten å stemme på (HarpersBazaar, 2020b). Det ble gjennomført undersøkelser i forkant av valget, og 48% av Bidens velgere uttalte at dem ville stemme gjennom å sende stemmen til valglokalet, mens bare 23% av Trumps velgere ville gjøre det samme (HarpersBazaar, 2020c).

Resultatet av valget 2020 endte med seier til Joe Biden etter at de innsendte stemmesedlene var talt opp. Allerede før alle stemmene var telt gikk Trump hardt ut, og mente at disse stemmene ikke burde bli telt i det hele tatt da de er «forfalskede, fiktive, eller gitt av avdøde eller ikke-berettigede velgere» (DN, 2020a). På tross av uttalelsene til Trump om at de forhåndsavgitte stemmene ikke burde telles, var det ifølge Ellen Weintraub, leder for den føderale valgkommisjonen, ingenting som tyder på valgfusk (DN,

2020b). På bakgrunn av at det ikke forelå noen bakgrunn for å kalle valget for fusk, gikk Trump hardt ut mot valget og skrev på Twitter at han vant, noe som twitter valgte å markere som misvisende og feilinformasjon (DN, 2020c). På bakgrunn av at majoriteten av stemmene til Joe Biden kom gjennom forhåndsstemmer ledet Trump etter de første stemmene var talt opp, mens Bidens velgere valgte å følge hans oppfordring om å forhåndsstemme for å minske smittetrykket på valglokalene.

4.3 Stormingen av kongressen

Joe Biden ble stemt frem som påtroppende president i USA og den daværende sittende presidenten av USA Donald Trump tapte. I Capitol Hill den 6. Januar skulle kongressen telle opp valgmannsstemmene (VG, 2021b). Noen timer før Joe Biden offisielt skulle bli valgt til president i USA tvang Amerikanske demonstranter seg inn i bygningen som en demonstrasjon på at Donald Trump tapte valget. Noe av bakgrunnen for denne demonstrasjonen handler om post-stemmer og at Trump tilhengere mener valget var rigget, noe som Donald Trump har stått på siden valget 3. November 2020. I en Twittermelding 23. Desember 2020 skrev Trump at det ville bli en stor demonstrasjon i Washington 6. Januar 2021 (ABC nyheter, 2020).

Noe av bakgrunnen for misnøyen med valgutvalget stammer fra konspirasjonsteorier knyttet til valget og knyttet til de demokratiske lederne. Dette er konspirasjonsteorier som Trump selv har støttet offentlig og som det florerer av innad i tilhengerskaren til Trump (Dagbladet, 2021a). Trump selv brukte twitter som forum til å spre disse konspirasjonsteoriene som har blitt tilbakevist flere ganger. Disse konspirasjonsteoriene er blant annet at Mike Pence kunne omgjøre valgresultatet, noe Mike Pence har tilbakevist. At delstaten Pennsylvania hadde 205 000 flere stemmesedler enn velgere, som også har blitt tilbakevist av myndighetene i delstaten. At døde personer stemte i delstatene Georgia og Pennsylvania, noe som også er tilbakevist av myndighetene. Disse konspirasjonsteoriene som alle har blitt tilbakevist ble delt og spredt uten noen form for dokumentasjon og støttet dermed den mest sentrale konspirasjonsteorien om at valget var stjålet.

Den mest oppsiktsvekkende konspirasjonsteorien er knyttet til QAnon-bevegelsen (Dagbladet, 2021b). QAnon er en bevegelse som er overbevist om at en elite av

djeveldyrkende pedofile som bedriver rituelle overgrep mot barn er dem som styrer verden i det skjulte. Denne bevegelsen er også overbevist om at Donald Trump har blitt utpekt som den som kan stoppe denne bevegelsen som blir styrt av hovedsakelig demokrater, høytstående demokrater og liberale kjendiser (Dagbladet, 2021c).

Donald Trump fikk enorm støtte i sine teorier om at valget var stjålet og høytstående medlemmer fra republikanerne og støttespillere til Trump gikk langt i å oppmuntre demonstrantene den 6. Januar 2021. Den 6. Januar 2021 kl. 12 holdt Trump en tale i parken der han blant annet sa til sine tilhengere at «hvis dere ikke slåss som helvete, vil dere ikke ha noe land lenger» (min oversettelse) (NRK, 2021b). Donald Trump avsluttet talen med å oppfordre demonstrantene til å gå ned til Capitol Hill. Demonstrantene kom seg inn i bygningen hvor flere høytstående i senatet befant seg, blant annet visepresidenten til Donald Trump, Mike Pence. Flere av demonstrantene så på Mike Pence som en forræder grunnet at han ikke hadde kjempet hardere for at valget var stjålet og ikke omgjorde valget som de mente han hadde myndighet til å gjøre.

Politibetjentene som stod utenfor og skulle beskytte bygningen mot demonstrantene har fått hard medfart og kritikk i ettertid grunnet deres «slappe» arbeid med å holde demonstrantene utenfor (NRK, 2021c). Demonstrantene kom seg inn i bygget, knuste vinduer og kom seg helt inn i senatets møtesal. Representanter måtte søke tilflukt under pulter og ble eskortert ut, samtidig som politiet så seg nødt til å trekke våpen for å avvæpne situasjonen. Flere av demonstrantene hadde med våpen og kunne gjort stor skade på senatet og de representerte om ting hadde gått så langt. I ettertid av denne stormingen ble det også funnet rørbomber, molotovcocktails og skytevåpen (Independent, 2021a). Som et resultat av stormingen ble en kvinne skutt og drept av politiet da hun forsøkte å ta seg inn en barrikadert dør, og 4 personer som totalt ble drept, mens 30 politimenn ble skadet.

Det er mange som mener stormingen av kongressen er noe som er framprovosert av Donald Trump indirekte og det kan virke sånn basert på Twitterfeeden hans og måten han går imot myndighetene og dokumenterte påstander som han avfeier som fake news. Først var det talen han holdt hvor han oppfordret tilhengere av han til å kjempe for landet. Under opprøyene ble Donald Trump også bedt om å gå ut mot tilhengerne og fordømme

angrepene, noe han gjorde på en utradisjonell måte med en video på twitter (Finne link til video).

Blant demonstrantene var det flere høyreekstreme grupper, antisemittismer, nynazister og hvite nasjonalister (BBC, 2021a). Ett kjent bilde fra stormingen er bilde av én av hovedpersonene bak QAnon forumet og konspirasjonen Jake Angeli. Han stormet kongressen med horn på luen sin, det amerikanske flagget og flere tatoveringer. I ettertid har han kanskje blitt det største symbolet for denne stormingen.

5.0 Drøfting og analyse

For å starte denne drøftingen av bacheloroppgaven vil jeg stille meg selv spørsmålet om Stormingen hadde forkommet om Donald Trump ikke hadde blitt president. Det er svært lite trolig.

Det har aldri vært en president som Donald Trump før. Han har fengslet en stor del av nasjonen med sin måte å lede på, med sine Tweets som ikke er redd for å såre noen, og hans brutale ærlighet. Han har gjennom sin tid som president fjernet tabuet rundt det å være nasjonalist, og da især hvit nasjonalist. Han har brukt løgn for å få folket med seg, han har brukt sin karisma som leder for å danne en følger skare, og han har gjort absolutt alt i sin makt for å fortsatt ha republikanerne på sin side. Det er lite trolig at en slik storming hadde skjedd under noen annen president.

Problemstillingen min i denne oppgaven er: *Hvordan kunne stormingen skje, og hva har den å si for demokratiet?* Jeg vil bruke funnene fra teoridelen for å besvare problemstillingen.

Stormingen er et resultat av en karismatisk og autoritær leder som har brukt retorikk, løgn og villedende utsagn for å holde sine tilhengere fornøyd, og skape en tydeligere splittelse i folket enn det var på forhånd av hans tid som president. Gjennom hans populistiske opptreden, det å ikke anerkjenne spillereglene innad i et demokrati, og skape mistillit mot de folkevalgte representantene. Gjennom å skape mistillit har han også skapt ett fiendtlig miljø som er villig til å demonstrere for å få det som både de og den daværende presidenten ønsker. Donald Trump, hans autoritære og populistiske styre, sammen med

løgner og usannheter i politikken har økt konfliktnivået såpass at demonstrantene så det som nødvendig med demonstrasjon for å stoppe at valgresultatet ble offisielt godkjent.

Stormingen forekom i den mest demokratiske bygningen i USA. Det kan på mange måter sees på som en metafor. Voldelige demonstranter som gjør det de kan for å hindre at en demokratisk valgt president ikke skal bli innsatt er et angrep på demokratiet, på samme måte som å storme det demokratiske bygget. Det blir ingen lett oppgave å gjenoppreise demokratiet, og vise at det amerikanske folk kan inngå kompromisser på tvers av politisk tilhørighet. Noe av det mest faretruende ovenfor demokratiet er den økende andelen hvite nasjonalister som har kommet frem under tiden til Trump. Hvite nasjonalister er ikke forenelig med demokrati da disse vil prioritere sin gruppe (hvite nasjonalister), og være negativ til andre folkegrupper i USA som utgjør en stor del av landet.

Resultatene stemmer godt med hypotesen min på forhånd om at Donald Trump som president er skadelig for demokratiet, og funnene basert på empiri og teoretiske perspektiver støtter mine antakelser på forhånd. Oppgavens svakhet er at spørsmålene er store, og selv om funnene i oppgaven kommer fram til konklusjonen om at det er en korrelasjon mellom stormingen og Donald Trump, er det flere faktorer som ikke blir diskutert i oppgaven. For å gjøre en fullstendig kvalitativ casestudie på dette ville det vært hensiktsmessig å se på forholdet folket har hatt ovenfor andre presidenter med likhetstrekk til Donald Trump.

6.0 Konklusjon

Med denne oppgaven ønsket jeg å finne ut hvordan stormingen av kongressen kunne forekomme, og hva stormingen har å si for demokratiet.

For å finne svar på problemstillingen min har jeg lest meg opp på de politiske teoriene som rammer ytre høyre, som rammer populisme, og lest diverse artikler om det kvalitative casestudie som jeg har jobbet med. Gjennom å lese og tolke de politiske ideologiene som er relevant for min problemstilling har jeg kunnet danne meg en innsikt i hvordan denne stormingen faktisk kunne forekomme, og hvordan stormingen påvirker demokratiet.

Jeg kan basert på funn og empiri i denne oppgaven konkludere med at stormingen er et resultat av flere forskjellige faktorer, blant annet en leder som bevisst er politisk ukorrekt, og kjemper sammen og for «folket» mot «elitene». Han har skapt en mistillit mot demokratiet, og gjennom sin populistiske og autoritære lederstil har brukt retorikk og løgn for å få folket på sin side. Han betegner alle som er uenig med han for falske nyheter, noe som gjør at velgerne hans finner nyheter de er enig med og det blir et slags «ekkokammer» hvor man leter etter bekreftende nyheter.

Konklusjonen er at stormingen forekom som et resultat av Donald Trump sin måte å lede landet på, mistilliten han skapte ovenfor demokratiet, og at han ikke anerkjente reglene i demokratiet. Konsekvensene for demokratiet er at det nok kommer til å være en mistillit der som høyst sannsynlig ikke hadde vært der i like stor grad uten en retoriker som Donald Trump.

7.0 Litteraturliste

Dalland, Olav. 2012. *Metode og oppgaveskriving*. Gyldendal Norsk Forlag

Mudde, Cass. 2019. *The far right today*. Polity press

Müller, Jan-Werner. 2016. *Hva er populisme?* Heinesen forlag

Levitsky, Steven og Ziblatt, Daniel. 2018. *How democracies die*. Penguin books.

Neumann, Iver B. 2001. *Mening, makt og materialitet: En innføring i diskursanalyse*. Fagbokforlaget.

Hansson, Sten og Kröger, Sandra. 2020. *How a lack of truthfulness can undermine democratic representation: The case of post-referendum Brexit discourse*. Political studies association.

Lepsius, M. Rainer. *Charismatic Leadership: Max Weber's model and its applicability to the rule of Hitler*.

«Kvinne skoten i brystet» *NRK*. 06.01.2021

<https://www.nrk.no/nyheter/kvinne-skoten-i-brystet-1.15316143>

NTB-AP-DPA. «Trump gjentar påstander om valgfusk». *Aftenposten*. 03.12.2020.

<https://www.aftenposten.no/verden/i/7KP0zW/trump-gjentar-paastander-om-valgjuks>

Egan, Lauren og Allen, Jonathan. «Trump accuses Hillary Clinton of colluding with Russia as crowd chants “Lock her up”». *NBCNEWS*. 11.10.2018.

<https://www.nbcnews.com/politics/politics-news/trump-accuses-hillary-clinton-colluding-russia-crowd-chants-lock-her-n918836>

Gabbatt, Adam. "Donald Trump refuses to release birth certificate and passport records." *The Guardian*. 26.06.2015. <https://www.theguardian.com/us-news/2015/jun/26/donald-trump-refuses-release-birth-certificate-passport-records>

Walnum Nordhagen, Amanda. "Trump ba oss gjøre det» *Dagbladet*. 17.01.2021. <https://www.dagbladet.no/nyheter/trump-ba-oss-gjore-det/73292895>

Smith, David, Beckett, Lois, Maanvi, Singh og Wong, Julia Cerrie. "Donald Trump refuses to condemn white supremacist at presidential debate". *The Guardian*. 30.09.2020. <https://www.theguardian.com/us-news/2020/sep/29/trump-proud-boys-debate-president-refuses-condemn-white-supremacists>

Cummings, William. "I am a nationalist: Trump's embrace of controversial label sparks uproar". *USA Today*. (usikkert tidspunkt). <https://eu.usatoday.com/story/news/politics/2018/10/24/trump-says-hes-nationalist-what-means-why-its-controversial/1748521002/>

Halvorsen, Tharald. «Trump permanent utestengt fra Twitter». *Dagbladet*. 09.01.2021. <https://www.dagbladet.no/nyheter/trump-permanent-utestengt-fra-twitter/73263462>

Elgaaen, Vilde. Bergland, Camilla Svernæs. Camilo Lode, Sindre. Hagforts, Caisa Linea. Nilsson, Thomas. Røset, Hanna Haug. Røyne, Henrik. Storaas, Ingrid Hovda. Hansen, Knut Arne. «Dramaet i Washington: Minst fire døde etter stormingen av kongressen». *VG*. 07.01.2021. <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/nAGnKJ/dramaet-i-washington-minst-fire-doede-etter-stormingen-av-kongressen>

NTB. «Trump tilhengere samler seg til protest i Washington 6. Januar». *abc nyheter*. 28.12.2020.

<https://www.abcnyheter.no/nyheter/verden/2020/12/28/195729458/trump-tilhengere-samler-seg-til-protest-i-washington-6-januar>

Dahlback, Morten Langfeldt. Akerbæk, Eva. Molnes, Geir. «Konspirasjonsteorier førte til dødelige opptøyer». *Dagbladet*. 07.01.2021.

<https://www.dagbladet.no/nyheter/konspirasjonsteorier-forte-til-dodelige-opptoyer/73256642>

Holm, Gro. «Dette skjer videre i riksrettssaken mot Trump». *NRK*. 15.01.2021.

<https://www.nrk.no/urix/dette-skjer-videre-i-riksrettssaken-mot-trump-1.15327357>

Buncombe, Andrew. «Capitol riots: Dozens of arrests as police find Molotov cocktails, pipe bombs and guns at pro-Trump siege». *Independent*. 07.01.2021.

<https://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-election-2020/capitol-how-many-arrests-dc-trump-guns-bombs-b1783643.html>

Goodman, Jack. Giles, Christopher. Robinson, Olga. Sardarizadeh, Shayan. “Capitol riots: Who broke into the building?”. *BBC*. 07.01.2021.

<https://www.bbc.com/news/55572805>

Cabral, Sam. “Did Trump’s words at the rally incite violence?”. *BBC*. 14.02.2021.

<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-55640437>

<https://www.politifact.com/truth-o-meter/promises/trumpometer/promise/1397/build-wall-and-make-mexico-pay-it/> Miriam Valverde 2020

<https://www.tv2.no/a/7997641/> Fredrik Kalstveit 2017

<https://edition.cnn.com/2016/12/26/us/2016-presidential-campaign-hacking-fast-facts/index.html> CNN editorial research, 2020

<https://www.dagbladet.no/nyheter/iran-vil-pagripe-donald-trump/72617579> Amanda Nordhagen Walnum, 2020

<https://www.nrk.no/urix/dette-har-donald-trump-sagt-om-korona-1.15183885> David Vojislav Krekling, 2020

<https://www.harpersbazaar.com/culture/politics/a34196373/joe-biden-mail-in-voting-election-integrity/> Chelsey Sanchez, 2020

<https://www.dn.no/utenriks/donald-trump/usa/donald-trump-jeg-vant-valget/2-1-908503> Line Kaspersen og Martin Kværnes, 2020